

DET GLOBALA GRÖNA MANIFESTET

Antaget i Canberra 2001, uppdaterat i Dakar 2012

Global Greens är de gröna partiernas och politiska rörelsernas internationella nätverk

Innehåll

Förord

Vi, världsmedborgare och medlemmar av Global Greens,

Förenade i vår medvetenhet om att vi är beroende av jordens livskraft, mångfald och skönhet, och att det är vårt ansvar att föra dessa vidare i oförändrat eller till och med i förbättrat tillstånd, till nästa generation

Inser att de förhärskande mänskliga produktions- och konsumtionsmönstren, baserade på tron på ekonomisk tillväxt till vilket pris som helst, och den omåttliga och slösaktiga användningen av naturresurser utan hänsyn till jordens bärkraft, orsakar en extrem miljöförstöring och en massutrotning av olika arter

Är medvetna om att orättvisor, rasism, fattigdom, okunskap, korruption, brott och våld, väpnade konflikter och jakten på maximal kortsiktig profit orsakar ett omfattande mänskligt lidande

Accepterar att i-länderna genom sin strävan efter ekonomiska och politiska mål har bidragit till att försämra miljön och till den mänskliga värdighetens förfall

Medvetna om att många av världens folk och länder har utarmats av flera århundraden av kolonialisering och exploatering, vilket skapar en ekologisk skuld de rika står i till dem som har utarmats

Beslutna att överbrygga klyftan mellan fattiga och rika, och att skapa ett nytt medborgarskap baserat på lika rättigheter för alla individer inom alla sfärer av det sociala, ekonomiska, politiska och kulturella livet

Inser att utan jämställdhet mellan kvinnor och män kan ingen verklig demokrati uppnås

Bekymrade över mänsklighetens värdighet och kulturarvets värde

Erkänner ursprungsbefolkningarnas rättigheter och deras bidrag till det gemensamma kulturarvet, samt alla minoriteters och förtryckta folks rätt till sin kultur, sin religion och sitt ekonomiska och kulturella liv

Övertygade om att samarbete snarare än konkurrens är en förutsättning för att säkerställa att mänskliga rättigheter som näringsrik mat, husrum, hälsa, utbildning, arbete på rättvisa villkor, yttrandefrihet, ren luft, drickbart vatten och en oförstörd naturlig miljö garanteras

Inser att miljön inte känner några gränser länder emellan

samt

Bygger vidare på deklarationen från det globala gröna mötet i Rio 1992

Hävdar behovet av grundläggande förändringar av människors attityder, värderingar och produktions- och levnadssätt

Tillkännager att det nya millenniet utgör en tydligt avgränsad utgångspunkt för att inleda denna omställning

Föresätter sig att främja ett omfattande koncept för hållbarhet som

- ◆ skyddar och återställer integriteten hos jordens ekosystem, med särskild hänsyn till den biologiska mångfalden och de naturliga livsuppehållande processerna,
- ◆ inser att alla ekologiska, sociala och ekonomiska processer hänger ihop,
- ◆ väger enskilda intressen mot det gemensamma bästa,
- ◆ förenar frihet med ansvar,
- ◆ välkomnar mångfald inom enhet,
- ◆ förenar kortsiktiga och långsiktiga mål,
- ◆ säkerställer att framtida generationer har samma rätt till naturliga och kulturella nyttigheter som de som lever nu

Bekräftar vårt ansvar för varandra, för alla levande varelser och för framtida generationer

Åtar oss som gröna partier och politiska rörelser från hela världen att genomföra dessa sammanhängande principer och skapa ett globalt partnerskap som stöd för att uppfylla dem

Principer

Vår politik är baserad på principerna om

Ekologiskt förnuft

Vi är medvetna om att människan är en del av den naturliga världen och vi respekterar alla livsformer värde, inklusive icke-mänskliga varelser.

Vi är medvetna om den kunskap världens ursprungsbefolkningar besitter, som förvaltare av jorden och dess resurser.

Vi är medvetna om att det mänskliga samhället är beroende av jordens ekologiska resurser, och måste säkerställa ekosystemens integritet och bevara den biologiska mångfalden och återhämtningsförmågan hos de livsuppehållande systemen.

Detta kräver

- ◆ att vi lär oss att leva inom vår planets ekologiska och resursmässiga ramar,
- ◆ att vi skyddar djur- och växtlivet, och livet i sig som uppehålls av de naturliga elementen: jord, vatten, luft och sol,
- ◆ att vi, i de fall vi har begränsade kunskaper, tillämpar försiktighetsprincipen, för att säkra planetens fortsatta överflöd av resurser för nu levande och framtida generationer.

Social rättvisa

Vi hävdar att nyckeln till social rättvisa är en jämlik fördelning av sociala och naturliga resurser, både lokalt och globalt, för att villkorslöst uppfylla grundläggande mänskliga behov, och för att säkerställa att alla medborgare har fullständiga möjligheter till personlig och social utveckling.

Vi tillkännager att det inte finns någon social rättvisa utan miljö rättvisa, och ingen miljö rättvisa utan social rättvisa.

Detta kräver

- ◆ en rättvis världsordning och en stabil världsekonomi som överbryggat den växande klyftan mellan rika och fattiga, både inom och mellan länder, dämpar det nuvarande flödet av resurser från nord till syd, och lättar den skuldbörda som hindrar de fattiga länderna från att utvecklas,
- ◆ att fattigdomen utrotas, som ett etiskt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt krav,
- ◆ att analfabetismen utrotas,
- ◆ en ny vision om ett medborgarskap som är baserat på lika rättigheter för alla individer, oberoende av kön, ras, ålder, religion, klass, etnisk eller nationell härkomst, sexuell läggning, funktionshinder, välstånd eller hälsa.

Deltagande demokrati

Vi strävar efter en demokrati där alla medborgare har rätt att uttrycka sina åsikter och kan delta direkt i de miljömässiga, ekonomiska, sociala och politiska beslut som påverkar deras liv, så att makt och ansvar koncentreras lokalt och regionalt och överläts till högre beslutsnivåer endast då det är absolut nödvändigt.

Detta kräver

- ◆ att den enskildes rättigheter stärks genom tillgång till all den information som är relevant och krävs för varje beslut, samt tillgång till utbildning för att göra det möjligt för alla att delta,
- ◆ att man bryter ner de ojämlika förhållanden i fråga om välstånd och makt som hindrar deltagande,
- ◆ att det skapas gräsrotsinstitutioner som möjliggör direkt beslutsfattande på lämplig nivå av dem som berörs, baserade på system som uppmuntrar medborgerlig vitalitet, frivilligt agerande och samhällsansvar,
- ◆ att de unga ges en röst genom utbildning och att deras deltagande i varje aspekt av det politiska livet stöds, inklusive deltagande i alla beslutsfattande organ,
- ◆ att alla folkvalda följer principerna om öppenhet, sanningsenlighet och ansvarsskyldighet,
- ◆ att alla valsystem är öppna och demokratiska, och att detta efterlevs med lagens hjälp,
- ◆ att i alla valsystem ska alla som är myndiga ha en röst och alla röster ska vara lika värda,
- ◆ att alla valsystem är grundade på principen om proportionellt valsystem, och att alla val ska finansieras med allmänna medel med strikta begränsningar för, och öppen insyn i, donationer från företag och enskilda,
- ◆ att alla medborgare ska ha rätt att bli medlemmar i det parti de själva önskar i ett flerpartisystem.

Icke-våld

Vi deklarerar vårt engagemang för icke-våld och strävar efter en kultur av fred och samarbete mellan länder, inom samhällen och mellan enskilda, som grund för den globala säkerheten.

Vi anser att säkerhet inte huvudsakligen ska vila på militär styrka utan på samarbete, en sund ekonomisk och social utveckling, en ren och säker miljö samt respekt för mänskliga rättigheter.

Detta kräver

- ◆ ett omfattande koncept för global säkerhet som betonar de sociala, ekonomiska, psykologiska och kulturella aspekterna av en konflikt, i stället för ett som främst baseras på militär maktbalans,
- ◆ ett globalt säkerhetssystem som klarar av att förebygga, hantera och lösa konflikter,
- ◆ att orsakerna till krig avlägsnas genom förståelse och respekt för andra kulturer, utplånad rasism, främjande av frihet och demokrati, och ett slut på den globala fattigdomen,
- ◆ en fortsatt allmän och fullständig nedrustning, inklusive internationella överenskommelser för att säkerställa ett fullständigt och definitivt förbud mot kärnvapen, biologiska och kemiska

vapen samt landminor och vapen med utarmat uran,

- ◆ att Förenta Nationerna (FN) stärks som global organisation för konflikthantering och fredsbevarande,
- ◆ att en sträng uppförandekod följs för vapenexport till länder där de mänskliga rättigheterna kränks.

Hållbarhet

Vi är medvetna om det begränsade utrymmet för människans materiella expansion inom biosfären, samt behovet av att bevara den biologiska mångfalden genom en hållbar användning av förnybara resurser och en ansvarsfull användning av icke-förnybara resurser.

För att åstadkomma hållbarhet, och för att sörja för dagens och framtida generationers behov, med jordens ändliga resurser, anser vi att den fortsatta exponentiella tillväxten inom global konsumtion, befolkning och materiell ojämlikhet måste stoppas och vändas.

Vi inser att hållbarhet inte kommer att vara möjlig så länge fattigdomen består.

Detta kräver

- ◆ att det säkerställs att de rika begränsar sin konsumtion för att de fattiga ska få sin rättmätiga del av jordens resurser,
- ◆ att konceptet välstånd omdefinieras till att fokusera på livskvalitet istället för kapacitet till överkonsumtion,
- ◆ att en världsekonomi skapas som syftar till att tillfredsställa allas behov, och inte bara girigheten hos några få, och gör det möjligt för dem som lever nu att uppfylla sina behov utan att äventyra framtida generationers möjligheter att göra detsamma,
- ◆ att orsakerna till befolkningstillväxten elimineras genom att ekonomisk trygghet garanteras och alla ges tillgång till grundläggande utbildning och hälsa för alla, samt att både män och kvinnor får större kontroll över sin fertilitet,
- ◆ att de multinationella företagens roller och ansvar omdefinieras till att stödja principerna om hållbar utveckling,
- ◆ att mekanismer för att beskatta och reglera spekulativa valutaflöden införs,
- ◆ att säkerställa att marknadspriserna för varor och tjänster fullt ut införlivar de miljömässiga kostnaderna för produktionen och konsumtionen,
- ◆ att större resurs- och energieffektivitet uppnås och att miljömässigt hållbar teknik utvecklas och används,
- ◆ att lokal självförsörjning uppmuntras så långt det är praktiskt möjligt, för att skapa välfungerande samhällen,

◆ att ungdomskulturens nyckelroll erkänns och ett hållbarhetstänkande inom den kulturen uppmuntras.

Respekt för mångfalden

Vi värdesätter kulturell, språklig, etnisk, sexuell, religiös och andlig mångfald inom ramen för ett individuellt ansvar gentemot alla varelser.

Vi försvarar alla människors rätt, utan undantag, till en miljö som är ett stöd för deras värdighet, kroppsliga hälsa och andliga välbefinnande.

Vi främjar skapandet av respektfulla, positiva och ansvarsfulla relationer tvärs över olika skiljelinjer i det mångkulturella samhällets anda.

Detta kräver

◆ att ursprungsbefolkningarnas rätt till grundläggande ekonomiska och kulturella medel för överlevnad erkänns, inklusive rätten till land och självbestämmande, samt att deras bidrag till det gemensamma nationella och globala kulturarvet erkänns,

◆ att man erkänner de etniska minoriteternas rätt att utveckla sin kultur, religion och språk utan inskränkning, samt deras rätt till ett fullständigt rättsligt, socialt och kulturellt deltagande i den demokratiska processen,

◆ att sexuella minoriteter erkänns och respekteras,

◆ jämställdhet mellan kvinnor och män på alla områden av det sociala, ekonomiska och kulturella livet,

◆ att ungdomskulturen involveras på ett inkluderande sätt som ett värdefullt bidrag till vår gröna vision, och ett erkännande av att ungdomar har särskilda behov och uttryckssätt.

Politisk handling

1. Demokrati

1.0 Majoriteten av jordens befolkning lever i länder med odemokratiska regimer där korruptionen frodas och brott mot de mänskliga rättigheterna och censur av pressen hör till vardagen. Utvecklade demokratier lider av mindre uppenbara former av korruption med mediekoncentration, företag som finansierar politiska partier, systematiskt uteslutande av etniska, nationella och religiösa grupper, samt valsystem som diskriminerar alternativa idéer och nya och små partier.

Vi Gröna –

1.1 Har som prioritet att uppmuntra och stödja gräsrotsrörelser och andra frivilligorganisationer som arbetar för ett demokratiskt, öppet och ansvarigt styrelseskick på alla nivåer.

1.2 Stöder aktivt att unga ges en röst genom utbildning och att deras deltagande i all politisk verksamhet uppmuntras och stöds.

1.3 Eftersträvar en demokratisering av relationerna mellan män och kvinnor genom att främja lämpliga åtgärder för att göra det möjligt för män och kvinnor att på ett jämlikt sätt delta i det ekonomiska, politiska och sociala livet.

1.3 Stöder OECD:s konvention om bekämpande av bestickning av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförhållanden och uppmanar de länder som inte har undertecknat och ratificerat den att skyndsamt göra detta.

1.5 Försvaret medborgarnas rätt till tillgång till officiell information och till fria och oberoende medier.

1.6 Arbetar för allmän tillgång till elektronisk kommunikation och informationsteknik, som ett minimum radio, Internet och e-post. Vi kommer också att verka för att tillgången till tekniken ska bli så billig som möjlig.

1.7 Försvaret ett rättvist sekulärt rättssystem som säkerställer rätten till ett försvar och som tillämpar proportionalitet mellan brott och straff.

1.8 Stöder offentlig valfinansiering och åtgärder för att säkerställa att alla donationer sker öppet och med ansvarsskyldighet, och att de görs utan otillbörlig påverkan, vare sig denna uppfattas som sådan eller ej.¹

1.9 Utmanar företagens inflytande över regeringar, i synnerhet i de fall medborgarna är berövade sin rätt till politiskt deltagande.

1.10 Stöder en maktuppdelning mellan den verkställande, den lagstiftande och den dömande makten, samt en åtskillnad mellan religion och stat.

---

¹ Global Greens Coordination kommer att utveckla ytterligare riktlinjer för donationer som federationerna ska godkänna

1.11 Stöder en utveckling och förstärkning av det lokala beslutsfattandet.

1.12 Stöder en omstrukturering av statliga institutioner för att demokratisera dem och göra dem öppna och effektiva när det gäller att stödja målet om medborgarmakt och hållbar utveckling.

1.13 Stöder ett globalt styrelseskick baserat på den demokratiska principen en person – en röst – samma värde, snarare än icke-valda företagsintressen.

2. Jämlikhet

2.0 De skillnader som finns i levnadsstandard och möjligheter i världen i dag är oacceptabla. Tredje världens skuld har aldrig varit så hög som nu: 3,7 biljoner dollar, samtidigt som länderna i Organisationen för Ekonomiskt Samarbete och Utveckling (OECD) bara ger 0,31 procent av sin BNP i bistånd. De rikaste 20 procenten av världens befolkning får mer än 83 procent av de globala inkomsterna, medan de fattigaste 20 procenten, inklusive nästan 50 procent av världens unga, delar på knappt 1 procent och 2,6 miljarder människor lever på mindre än 2 dollar om dagen. 60 procent av världens fattiga är kvinnor. 130 miljoner barn går inte i skolan och 800 miljoner vuxna kan varken läsa eller skriva – två tredjedelar av dessa är kvinnor. Befolkningstillväxten har mattats av, men världens befolkning uppskattas växa från 6,1 miljarder år 2000 till 8,9 miljarder år 2050, en ökning på 47 procent. HIV- och tuberkulosinfektioner (TBC) utgör fortsatt stora problem.

Vi Gröna –

2.1 Verkar för att öka det statliga biståndet till utvecklingsländerna, och för att biståndet riktas till de fattigaste av de fattiga. Prioriteringarna ska göras tillsammans med dem som berörs lokalt.

2.2 Arbetar för att kvinnors rättigheter, status, utbildning och politiska deltagande förbättras.

2.3 Förbinder oss till målet om att göra grundutbildning av hög kvalitet allmän 2015. Denna ska finansieras genom ökat bistånd och skuldlettningar.

2.4 Arbetar för en avskrivning av tredje världens skulder, i synnerhet i de fattigaste länderna, och stöder incitament för att säkerställa att besparingarna från skuldlettningarna används för att minska fattigdomen och till miljövard. De grupper som berörs ska delta i processerna, som ska vara öppna och ge möjlighet till ansvarsutkrävande.

2.5 Betraktar gemensamma ansträngningar för att bekämpa de stora pandemierna, inklusive HIV/aids, TBC och malaria som en prioritet, i synnerhet i Afrika där en dubbel ansträngning krävs för att ge allmän tillgång till billig och verksam medicin, och för att återställa de ekonomiska framstegen, i synnerhet genom utbildning.

2.6 Erkänner rätten till kompensation för de som mist tillgången till sina naturresurser genom tvångsflyttningar på grund av miljöförstöring eller mänskligt handlande, såsom kolonialisering och migration.

2.7 Kommer att se över förhållandet mellan äganderätt och naturresurser, i syfte att sätta stopp för miljöförstörelsen och ge alla, i synnerhet ursprungsfolken, tillgång till grundläggande livsuppehälle.

2.8 Arbetar för att säkerställa att alla män, kvinnor och barn kan uppnå ekonomisk trygghet, utan att behöva ägna sig åt verksamhet som är skadlig för individen, såsom pornografi, prostitution eller organförsäljning.

2.9 Åtar sig att arbeta för en mer rättvis fördelning av välståndet och för att skapa lika möjligheter inom alla samhällen, med insikten att det finns ett växande antal fattiga och utslagna även i i-länder.

2.10 Inser att den rådande formen av nyliberal kapitalism är krisbenägen och gynnar de rika. Den bidrar till ökande orättvisor och att fattiga människor utarmas.

2.11 Kommer att försvara och främja färgades mänskliga, sociala och miljömässiga rättigheter.

3. Klimatförändringar och energi

3.0 Klimatkrisen är både den största utmaning som världssamfundet står inför och den största möjlighet mänskligheten har att ompröva hur vi lever, till ett sätt som är socialt rättvist och inom jordens ekologiska ramar. Vi gröna är fast beslutna att begränsa den globala temperaturökningen till maximalt 1,5 grader ovan förindustriell nivå. De globala utsläppen kommer att behöva slå i taket i god tid före 2020 för att detta ska kunna uppnås.

Vi Gröna –

3.1 Antar målet om att begränsa koldioxidnivån i atmosfären till 450 ppm på kortast möjliga tidsperiod.

3.2 Arbetar för att snabb övergång till koldioxidneutrala ekonomier över hela världen.

3.3 Arbetar för att skapa ett internationellt rapporteringsramverk för internationella utsläpp för multinationella företag, kopplat till en global koldioxidskatt och globala miljöbelastningar.

3.4 Arbetar hårt för att säkerställa att utvecklingsländerna får tillgång till den teknik som är mest effektiv, hållbar och lämplig - med kraftfullt fokus på förnybar energi - och att de går med på klimatkonventionerna för att säkerställa att åtgärderna är heltäckande och världsomspännande. Jämlikhetsprincipen måste utgöra grunden för förhandlingarna om och åtgärderna mot klimatförändringar.

3.5 Motsätter oss all expansion av kärnkraften och kommer att arbeta för en snabb avveckling.

3.6 Stöder ett moratorium för exploatering och utveckling av nya fossila bränslen.

3.7 Arbetar för att stoppa avskogningen och utarmningen av naturskogarna till 2020, och noterar att dessa är de mest kolrika ekosystemen på jorden, livsviktiga för ursprungsbefolkningarna, rika på växter och djur, och oersättliga på varje mänsklig tidsskala.

3.8 Stöder plantering av olika träarter, dock inte monokulturer, som en kortsiktig åtgärd för att binda kol, något som även har andra fördelar för miljön.

3.9 Verkar för beskattning av icke-förnybar energi och för att de medel som samlats in används för att främja energieffektivitet och förnybar energi.

3.10 Stöder forskning om användning av hållbara energikällor och teknisk utveckling av miljömässig kraftproduktion.

3.11 Främjar överföring av energieffektiv teknik och en grön energiinfrastruktur mellan och inom länder och ekonomier utan kostnad eller till minimala kostnader. Detta utgör en del av de ekonomiska kostnaderna för de utsläpp länderna i väst orsakat hittills.

4. Biologisk mångfald

4.0 Friska ekosystem är livsviktiga för mänskligt liv, ändå verkar vi ha glömt bort sambandet mellan natur och samhälle. Arter utrotas 100 till 1 000 gånger snabbare än i förhistorisk tid. Bara 20 procent av jordens ursprungliga skogar är relativt orörda. 80 procent av fiskbestånden är redan uttömda eller riskerar att överfiskas. Invasioner av icke-inhemska växter, djur och sjukdomar ökar snabbt. Förstörelsen av livsmiljöer och utrotningen av arter drivs av en utveckling inom industrin och jordbruket som också förvärrar klimatförändringarna, de globala orättvisorna och ödeläggelsen av ursprungsbefolkningarnas kultur och levebröd. Monokulturen i jordbruket, vilka främjas av jordbruksnäringen och påskyndas av genmanipulering och patent på naturen, hotar mångfalden hos grödor och inhemska djurarter, vilket dramatiskt ökar sårbarheten för sjukdomar.

Vi Gröna –

4.1 Motsätter oss med kraft en miljömässigt fördärlig utveckling inom industrin och jordbruket och vill först och främst skydda inhemska växter och djur i deras naturliga livsmiljöer, och där så är möjligt på stora sammanhängande områden.

4.2 Verkar för att ekonomiska subventioner till aktiviteter som är skadliga för miljön, inklusive skogsavverkning, exploatering av fossila bränslen, dammbyggen, gruvdrift och monokulturer inom jordbruket, tas bort.

4.3 Främjar ekologiska upphandlingsregler, exempelvis för produkter som trä, baserade på en ytterst sträng definition av hållbarhet och uppbackade av ett trovärdigt märkningssystem.

4.4 Stöder ”debt-for-nature” skuldkonvertering, förutsatt att berörda ursprungsbefolkningar och lokalsamhällen stöder detta.

4.5 Främjar en restaurering av förstörda naturliga miljöer, och sanering av giftiga områden vid tidigare och befintliga militära och industriella anläggningar över hela världen.

4.6 Noterar att en global minskning av godstransporterna, i linje med att lokal produktion gynnas där så är möjligt, dessutom har fördelen – jämte minskningen av konsumtionen av fossila bränslen och utsläppen av växthusgaser – att även antalet ”bioinvasioner” minskas.

4.7 Förbinder oss att främja undervisning i globala miljöfrågor på alla utbildningsnivåer.

4.8 Verkar för att en internationell domstol för miljöförstöring och förlust av biologisk mångfald inrättas där företag, nationalstater och enskilda kan ställas inför rätta.

4.9 Kommer inte att acceptera patent på liv eller liv som handelsvara.

5. Att styra den ekonomiska globaliseringen med hållbarhetsprinciper

5.0 53 av de största 100 ekonomierna i världen idag är företag. Med regeringars goda minne har de skapat ett rättsligt system som sätter otyglad ekonomisk verksamhet framför det allmänna bästa, slår vakt om subventioner till företag samtidigt som de attackerar den sociala välfärden, och underställer nationella ekonomier ett globalt ekonomiskt kasino som omsätter mer än 3 biljoner dollar om dagen i spekulativa transaktioner. Den globala finanskrisen har ökat instabiliteten och osäkerheten i alla ekonomier, och det är fattiga individer, grupper och länder som drabbas allra hårdast. IMF och Världsbanken har bidragit till krisen snarare än varit en del av lösningen – de förutsättningar som ligger till grund för dem kan inte skapa ett globalt, hållbart och rättvist ekonomiskt system.

Vi Gröna –

5.1 Hävdar bestämt att livets nödtröft, exempelvis vatten, måste kvarstå i gemensam ägo och kontroll, och att kultur, grundläggande tillgång till mat, folkhälsa, utbildning och fria medier inte är ”handelsvaror” som ska underkastas internationella handelsavtal.

5.2 Stöder skapandet av en Världsmiljöorganisation genom att Förenta nationernas miljöprogram (UNEP), Förenta nationernas utvecklingsprogram (UNDP), och Globala miljöfonden (GEF) slås ihop till en enda institution med budget och befogenheter att införa sanktioner för att främja en global hållbar utveckling. Världshandelsorganisationen (WTO) ska vara underställd beslut fattade av detta organ.

5.3 Stöder genomgripande reformer av Världsbanken och IMF så att medlemskap och beslutsfattande blir demokratiska och verksamheten underställd såväl hållbarhetsprinciper som samtliga internationella konventioner om mänskliga rättigheter och arbetstagarnas rättigheter, samt miljöskydd.

5.4 Stöder genomgripande reformer av WTO för att göra hållbarhet till ett centralt mål, understött av öppna och demokratiska processer med deltagande av representanter från de samhällen som berörs. Dessutom måste det till en maktuppdelning så att konfliktlösningsmekanismen tas bort från WTO:s exklusiva kompetens. En hållbarhetsbedömning av tidigare rundor krävs innan några nya steg tas.

5.5 Arbetar för att förhindra att nya regionala eller transkontinentala handels- och investeringsavtal enligt WTO:s regler införs, men stöder integrationsprocesser länder emellan som garanterar människors välfärd och miljömässig hållbarhet.

5.6 Verkar för en global miljö där finansiella och ekonomiska institutioner och organisationer främjar och uppmuntrar miljömässigt hållbara projekt som bistår samhällen på alla nivåer (lokalt, regionalt, nationellt och internationellt).

5.7 Kräver att internationella överenskommelser om miljö, arbetsförhållanden och hälsa ges företräde framför internationella handelsregler.

5.8 Arbetar för genomförandet av en Tobin-Hendersonskatt, eller skatt på finansiella transaktioner, samt övriga instrument för att bromsa spekulativa internationella valutatransaktioner och hjälpa till att uppmuntra investeringar i den reella ekonomin, samt skapa medel för att främja jämlikhet i den globala utvecklingen.

5.9 Kräver att företag följer de miljö-, arbetskrafts- och sociala lagar som är strängast av de på hemmaplan och de i det land de verkar.

5.10 Arbetar för att säkerställa att alla globala organisationer, i synnerhet de med betydande makt att definiera internationella handelsregler, håller fast vid principerna om hållbar utveckling och följer ett utbildningsprogram om kulturell förändring för att uppfylla detta mål.

5.11 Vill att subventioner till företag ska vara transparenta och föremål för samma ansvarsskyldighet som den sociala välfärden. Subventioner till miljöfarliga och socialt destruktiva aktiviteter ska avvecklas helt och hållet.

5.12 Stöder utvecklandet av ett samhälls-entreprenörskap för att främja social ekonomi som ett sätt att bekämpa den sociala utslagning som orsakas av den ekonomiska globaliseringen.

6. Mänskliga rättigheter

6.0 Förvägran av mänskliga fri- och rättigheter går hand i hand med fattigdom och politisk maktlöshet. Miljontals drabbas av diskriminering, hotelser, godtyckliga arresteringar, våld och död. Tre fjärdedelar av världens regeringar har använt sig av tortyr de senaste tre åren.

Vi Gröna –

6.1 Stöder FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, Konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, ILO-konventionerna och övriga internationella instrument för att skydda rättigheter och friheter. Vi anser att dessa rättigheter är universella och odelbara och att nationella regeringar är ansvariga för att upprätthålla dem.

6.2 Fördömer alla diktaturer och regimer som förvägrar mänskliga rättigheter, oberoende av vilken politisk inriktning de har.

6.3 Kommer att arbeta tillsammans med människor på lokal nivå för att främja medvetenheten om mänskliga rättigheter och för att säkerställa att FN:s kommission för mänskliga rättigheter och övriga fördragsstadgade organ ges tillräckliga resurser.

6.4 Efterlyser ett tillägg till FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna som omfattar rätten till en sund naturlig miljö och rätten generationer emellan till natur- och kulturreсурser.

6.5 Försvaret kvinnans rätt att fatta sina egna beslut, inklusive kontrollen över sin egen fertilitet med de medel hon anser vara lämpliga, utan diskriminering eller tvång, och stöder Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW); uppmanar

de länder som ännu inte har skrivit under och ratificerat denna att skyndsamt göra det och uppmanar de som redan skrivit under att ta bort alla reservationer.

6.6 Stöder ursprungsbefolkningarnas rätt till självbestämmande, rätt till land och tillgång till traditionella jakt- och fiskerättigheter för sitt eget uppehälle, med hjälp av humana och ekologiskt hållbara tekniker, **och stöder åtgärder för att ursprungsbefolkningarna ska kunna etablera och verka inom sina egna internationella organ.**

6.7 Stöder FN:s deklaration om ursprungsbefolkningarnas rättigheter som den minsta skyddsnivå som accepteras av ursprungsbefolkningarna, **och stöder åtgärder för att ursprungsbefolkningarna ska kunna etablera och verka inom sina egna internationella organ.**

6.8 Kräver att utövare av tortyr ställs till svars och kommer att verka för att de ställs inför rätta, i hemlandet eller på annan ort, inför en internationell panel med domare som tjänar under Internationella brottmålsdomstolen.

6.9 Motsätter oss all kränkning av den enskildes integritet i form av tortyr, bestraffning eller andra metoder, inklusive traditionell och religiös stympling.

6.10 Kräver att dödsstraffet avskaffas globalt.

6.11 Uppmanar regeringarna att säkerställa att alla asylsökande, vare sig de är offer för våld från statens sida eller av oberoende beväpnade grupper, behandlas korrekt i enlighet med Genèvekonventionen om rätt till asyl från 1951, får tillgång till rättvisa processer, inte häktas godtyckligt, och inte skickas tillbaka till länder där deras grundläggande mänskliga rättigheter kan komma att kränkas eller där de ställs inför risken att dödas, torteras eller utsättas för annan brutal behandling.

6.12 Kräver att kollektiv fördrivning förbjuds.

6.13 Försvaret alla arbetares rätt till en säker sysselsättning med rättvis lön, inklusive rätten att bilda fackföreningar.

6.14 Stöder barns rätt att växa upp fria från behovet att arbeta, och att en nedre åldersgräns för arbetande barn/tonåringar sätts.

6.15 Kräver att homosexualitet avkriminaliseras, och stöder homosexuellas rätt till sin egen livsstil, samt att homosexuella relationer jämställs med andra relationer.

6.16 Arbetar för att förbättra funktionshindrades möjligheter att leva och arbeta på ett jämlikt sätt i samhället, inklusive fullständigt politiskt deltagande.

6.17 Stöder språkliga minoriteters rätt att använda sitt eget språk.

7. Mat och vatten

7.0 Hundratals miljoner människor är undernärda; inte för att maten inte räcker till, utan på grund av ojämlik tillgång till land, vatten, krediter och marknader. Lösningen stavas inte genetiskt modifierade organismer (GMO), eftersom det överhängande problemet inte är

produktionen utan fördelningen. Vidare innebär GMO oacceptabla risker för miljön, oberoende småbrukare och konsumenterna, samt för den biologiska mångfald som är vår bästa försäkring mot katastrofer inom jordbruket. Både i system ovan jord och i grundvattnet hotar vattenbrist. Avskogningen av flodområden resulterar i jordskred och översvämningar, samtidigt som ökenspridningen och erosionen snabbt breder ut sig. En ljuspunkt är det ekologiska jordbrukets snabba tillväxt.

Vi Gröna –

7.1 Anser att tillgång till rent vatten för fundamentala behov är en grundläggande rättighet och motsätter oss all privatisering av vattenresurser och infrastrukturen för vattnet.

7.2 Arbetar för att få bort vattensubventioner, med undantag av sociala subventioner, och för att göra vattenanvändningen mer effektiv.

7.3 Arbetar för att säkerställa att färskvatten- och grundvattentillgångar bevaras både i fråga om kvalitet och kvantitet, samt prissätts på ett rimligt vis, för att säkerställa att dessa resurser ges ett tillräckligt skydd mot uttömning.

7.4 Anser att stabila flodområden och levande vattendrag är av största vikt, och kommer att arbeta direkt med de människor som berörs för att stoppa ödeläggelsen av floderna, inklusive nya stora dammar och bevattningsprojekt, samt avskogning av flodområden.

7.5 Kommer att arbeta tillsammans med människor på lokal nivå i torra och halvtorra regioner där klimatet domineras av osäkerhet, för att minska markförstörelsen.

7.6 Uttrycker sin oro för länder som har drabbats hårt av ökenspridningen och avskogningen, och uppmanar de länder som ännu inte har gjort det att ratificera FN:s Konvention om avskogning, och ställa nödvändiga resurser till förfogande för att denna konvention ska implementeras.

7.7 Stöder och främjar ekologiskt jordbruk.

7.8 Kräver ett internationellt moratorium för kommersiell odling av genetiskt modifierade grödor.

7.9 Arbetar för att säkerställa att livsmedel är säkra, med strikta regler för produktion, lagring och försäljning.

7.10 Arbetar för att säkerställa att vetenskaplig forskning utförs etiskt och tillämpas i enlighet med försiktighetsprincipen.

7.11 Kräver att alla persistenta konstgjorda kemikalier som ackumuleras i miljön fasas ut och verkar för att eliminera alla utsläpp av farliga kemikalier i miljön.

7.12 Arbetar för att säkerställa att tillväxthormoner för djur förbjuds och att strikta regler för användningen av antibiotika för djur drivs igenom.

7.13 Arbetar för att säkerställa en human behandling av djur när de föds upp, transporteras och slaktas och kommer att garantera djurskyddet.

7.14 Arbetar för att säkerställa att effekterna av erosion, översvämningar och andra miljöfaror dämpas och att lämpliga anpassningsåtgärder vidtas.

8. Hållbar planering

8.0 Konsumtionen i de industrialiserade länderna är överdriven med alla mått mätt, och till stora delar en orsak till miljöförstöringen. De nyligen industrialiserade länderna ökar också sin konsumtion, vilket på ett avgörande sätt kommer att öka det ekologiska trycket.

Omställningen till en grön ekonomi – som härmar ekologiska processer, minskar avfallet genom att material återanvänds och återvinns, och lägger tyngdpunkten på verksamhet som förbättrar livskvaliteten och kvaliteten på våra relationer snarare än konsumtion av varor – förebådar nya jobb, industrier som inte förorenar lika mycket, bättre arbetsmiljö och ökad livskvalitet.

Vi Gröna –

8.1 Främjar välfärdsmått istället för BNP för att mäta framsteg och respekterar de ekologiska ramarna för materiell tillväxt och konsumtion.

8.2 Anser att medborgare i de länder som berörs av ett utvecklingsprojekt ska ha rätt att delta i beslut om detta, oberoende av nationella gränser.

8.3 Arbetar för att säkerställa att de som gör en vinst på att exploatera en gemensam resurs och/eller naturresurs ska betala fullt marknadspris för användningen av dessa resurser och för de skador som åsamkas andra gemensamma resurser.

8.4 Inser att den inverkan städernas fortsatta utbredning har på jordbruksmark och den naturliga miljön måste begränsas och i slutändan stoppas.

8.5 Inser att den urbaniseringsprocess som orsakas av fattigdomen på landsbygden måste hejdas och vändas genom lämpliga landsbygdsutvecklingsprogram, vilka skyddar landsbygdens karaktär och ekologi.

8.6 Stöder lokal planering för ett ekologiskt hållbart näringsliv, bostäder, transporter, avfallshantering, parker, stadsskogar, offentliga platser, och kommer att länka samman gröna på lokal och regional nivå över hela jorden för utbyte av information och stöd.

8.7 Verkar för att minska den fordonsbaserade föroreningen av städer genom att motsätta oss ständigt expanderande motorvägar, uppmuntra användningen av energieffektiva fordon och integrera planeringen av markanvändningen med kollektivtrafik, cykel- och gångtrafik, prioritera planering och finansiering av kollektivtrafik framför privat bilinfrastruktur, samt ta bort skatteregler som gynnar en utveckling som sätter bilen i centrum.

8.8 Verkar för att skapa socialt ansvariga ekonomiska strategier, genom att använda skatter och offentliga medel för att maximera incitamenten för en rättvis fördelning av välståndet, och koldioxidskatter för att skapa incitament för att undvika avfall och föroreningar.

8.9 Kräver att näringslivet och samhället minskar, återanvänder och återvinner avfall. Målet ska vara en ekonomi utan avfall som härmar det naturliga ekosystemet.

8.10 Stöder alla politiska åtgärder som gör att länder kan skapa arbetstillfällen genom ekonomisk aktivitet som ger ett mervärde, eller genom återanvändning av resurser, produktion av hållbara varor, ett ekologiskt jordbruk, förnybar energi och miljöskydd.

8.11 Främjar socialt ansvariga investeringar och marknadsföring av ekologiska varor så att konsumenterna kan göra positiva val baserade på pålitlig information.

8.12 Erkänner värdet av traditionell och lokal kunskap och värderingar samt stöder att dessa införlivas i planering och projekt.

9. Fred och säkerhet

9.0 Vi anser att fred är mer än frånvaro av krig. Strävan efter fred har alltid varit en grundbult i den gröna ideologin. Konfliktsakerna förändras. Effekterna av klimatförändringarna, konkurrens om vatten, mat och resurser kommer att bli allt viktigare. Det blir allt svårare att se skillnad mellan krig, organiserad brottslighet och storskaliga avsiktliga brott mot de mänskliga rättigheterna. Sedan 2001 har också ”kriget mot terrorismen” lett till att mänskliga rättigheter har urholkats i säkerhetens namn. Vapenhandeln växer, blir alltmer global och frodas på grund av ett unikt undantag från WTO:s regler om subventioner. Som globalt nätverk har vi en central roll att spela för att stärka kontakterna mellan de organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter och fred, och stödja och utforma de koncept och institutioner för globalt styre som håller på att utvecklas.

Vi Gröna –

9.1 Stöder stärkandet av FN:s roll som global organisation för konflikthantering och fredsbevarande, samtidigt som vi noterar att där förebyggande åtgärder misslyckas och i situationer med strukturella och massiva kränkningar av de mänskliga rättigheterna och/eller folkmord, kan användandet av maktmedel rättfärdigas om det är det enda medlet för att förhindra ytterligare kränkningar av de mänskliga rättigheterna och lidande, förutsatt att det sker med FN-mandat. Detta oaktat har enskilda länder rätt att slippa stödja eller samarbeta med aktionen.

9.2 Arbetar för att länderna i Syd ska få större makt i FN, genom att arbeta för att slopa vetot i säkerhetsrådet, ta bort kategorin permanent medlemskap och öka antalet stater med medlemskap.

9.3 Stöder den Internationella brottmålsdomstolen. Sexualiserat våld såsom massvåldtäkter ska betraktas som ett krigsbrott, och det ska även miljöbrott göra i konflikter.

9.4 Försöker inskränka det militär-industriella-finansiella komplexets makt för att drastiskt minska handeln med vapen, säkerställa öppenhet i tillverkningen och ta bort dolda subventioner som gynnar militärindustrin.

9.5 Arbetar för att den internationella vapenhandeln (inklusive ett förbud mot kärnvapen, biologiska och kemiska vapen, vapen med utarmat uran och landminor) regleras och minskas. Det långsiktiga målet är att den elimineras och förs inom FN:s ram.

9.6 Vill stärka befintliga fredsprogram och utforma nya program som tar upp alla de aspekter som ingår i byggandet av en fredskultur. Programmen kommer att inkludera en analys av orsakerna till våldet, inklusive våld inom familjen, och frågan om ömsesidig respekt mellan könen, och stöder utbildning i konfliktlösning utan våld på alla nivåer.

9.7 Eftersträvar en förändring av de internationella reglerna för militära åtaganden för att säkerställa att naturresurser skyddas ordentligt i konflikter.

9.8 Bekämpar nationella missilförsvarsprojekt och arbetar för att rymden ska bli avmilitariserad och fri från kärnvapen.

10. Agera globalt

10.0 Global Greens består av oberoende organisationer från olika kulturer och bakgrunder med ett gemensamt mål och inser att vi måste agera både globalt och lokalt för att uppnå detta.

Vi –

10.1 Arbetar tillsammans för att genomföra det Globala Gröna Manifestet genom att agera gemensamt i frågor med globala konsekvenser närhelst det behövs.

10.2 Stöder utvecklingen av gröna partier, politiska rörelser och ungdomsnätverk över hela världen.

10.3 Stöder, om de så begär, övriga gröna partier och rörelser genom att bland annat:

- tillhandahålla observatörer vid val för att säkerställa att dessa är fria och rättvisa,
- uppmuntra väljare att registrera sig och rösta grönt i sina hemländer.

10.4 Kommer att i våra egna organisationer anta och i praktiken omsätta de demokratiska principer som vi eftersträvar i samhället i stort.

10.5 Kommer att agera som en modell för deltagande demokrati i vår egen interna organisation på alla nivåer.

10.6 Uppmuntrar samarbete mellan de globala gröna partierna för att säkerställa att medlemspartierna konsulteras, informeras och har samma möjlighet att påverka de grönas globala ståndpunkter.

10.7 Uppmuntrar gröna partier och gröna politiska rörelser att visa ledarskap genom att skapa riktlinjer som garanterar öppna och decentraliserade strukturer, så att politisk makt och politiska möjligheter utvidgas till att omfatta alla medlemmar, och genom att utveckla nya politiska modeller som bättre klarar av de utmaningar en hållbar utveckling och gräsrotsdemokrati innebär.

10.8 Undviker inkomstkällor som står i konflikt med våra visioner och värderingar.

10.9 Undviker samarbete med diktaturer, sekter eller kriminella organisationer och organisationer som är står i beroendeförhållande till dessa, i synnerhet i frågor som rör demokrati och mänskliga rättigheter.

10.10 Kommer att stärka våra band med likasinnade organisationer i samhället och med medborgarorganisationer. Vi är, tillsammans med dem, en del av den växande medvetenheten om att respekt för miljön, för sociala och mänskliga rättigheter, och för demokrati, måste få företräde framför den ekonomiska världsordningen.

10.11 Kommer att stödja varandra personligen och politiskt med vänskap, optimism och gott humör och inte glömma bort att samtidigt ha roligt!